

VE CÜMLELER EŞLİK ETTİ SANATA

F. HANDE TOPBAŞ

Yönetim Kurulu

YÖNETİM KURULU BASKANI

Mustafa Demir Fatih Belediye Baskanı

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Emine Karabulut İsmail Hakkı Gurbetçi Mehmet İbrahimağaoğlu Muhammed Emin Demirkan Muhammet Şems İbrahimhakkıoğlu Necati Selvi Sabri Kalender

Bienal Yönetimi

KÜRATÖR

Serhat Kula

SERGILER GENEL KOORDINATÖRÜ

Murat Yiğit

KÜRATÖR EKİBİ

Beyza Uzun
Burcu Karataş
Cihad Kol
Feyza Rumeysa Altındal
İsmail Erdoğan
Mimar Elif Merve Gürer
Mimar Yusuf Enes Mete
Murat Kösemen
Onur Cevahiroğlu
Ömer Faruk Demirkan
Sena Belviranlı
Zehra Kayqusuz

PROJE KOORDINATÖRLERI

Abdullah Kargili Ahmet Yalçınkaya Bayram Kendirligil Çetin Bakşiş H. Hamdi Çoşkun Harun Apaydın Suat Eryilmaz Serhat Yakar Sema Art Özcelik

PROJE DİREKTÖRLERİ

Abdullah Köse Bahar Nacak Emre Gazioğlu Kübra Özdemir Nurhan Çalık Savaş Oral Yunus Emre Yılmaz

BİENAL KAMPANYASI

Aslı Aker Yavuz Ebubekir Kalkan Enes Demiröz Enes Hakan Tokyay

GRAFİK TASARIM EKİBİ

Fatma Topuz Mehmet Sivaz Murat Tunoğlu Ömer Onay Yusuf Burak Onay

METİN YAZARI

Aliye Akan Yusuf Korkmaz

WEB SITE PROGRAMLAMA

Tahir Karaca

WEB SİTE YAYIN EDİTÖRÜ

Emine Özbey

DİJİTAL MEDYA KOORDİNATÖRLERİ

Adem Metan Muzaffer Yüksel Oğuzhan Cin Özgün Şahin

BASIN KOORDİNATÖRLERİ

Sadi Sözen Nurcan Albayrak Yüksel Göktürk

FOTOĞRAFLAR

Erdal Özçelik

GÖRSEL DESTEK

Ahmet Yolaç Emircan Turhan

LOJISTIK DESTEK BIRIMI

Ali Sevgin İsmail Bıçakçı Mehmet Karakaya Murat Alten Murat Karagöz Mustafa Batar Recep Küçük Sefa Özdemir Ümit Ünal

Değerli Sanatsever,

Allah'ın kendi ruhundan üfleyerek can verdiği insanın varlığının ve yaratılışının yegâne gayesi; İnsan-ı kâmil (olgun insan) olmaktır. Çünkü ancak olgun insan, Allah'ı bilebilir ve Allah'ın yarattıklarında, O'nun büyüklüğünü anlayarak, kendi hiçliğini fark edebilir.

Büyük Mutasavvıf Hazreti Mevlana da kendi hayat yolculuğunu hiçlik mertebesine ulaşmak olarak ifade etmiş ve "Hamdım, piştim" sözleriyle yolculuğunun evrelerini anlatmıştır.

Aslında bu iki kelime, insanın da dünyadaki yolculuğunu anlatır.

Ha keza, sanatçının yolculuğu da, bir nevi dervişlerin yolculuğu gibi, sanatta olgunluğa erişmek üzerinedir. Sanatçı, Yaratıcının kendisine bahşettiği yeteneklerle ve ancak O'nu taklit ederek, sanatında ilerleyebilir. İlerledikçe de, en büyük sanatçı olan Yaradan'ın karşısında hiçliğini kabul eder. Yani sanat, hamlıktan; pişmeye, pişmekten yanmaya bitmeyen bir yolculuktur.

O nedenle, sanatta doruk, sanatta mükemmellik arayışı insanın evrendeki yolculuğu boyunca sürecek ve her zaman, yeni arayışlar ve açılımlarla, kendisine akacak yeni mecralar bulacaktır. Fakat sanatın ve sanatçının hamlıktan pişme ve yanma sürecine geçmesi de -tabiri caizse- sanat ve sanatçının desteklenmesine bağlıdır. Çünkü sanatçı desteklendiği sürece, sanatında bir sonraki evreye geçebilir.

Geçmişte özellikle İslam'ın altın çağı olan 1000 yıllık süreçte (MS. 600-1600 yılları) İslam bilginlerince, sanatta ve dahi bilimde doruklar zorlanmış; mimariden güzel sanatlara kadar her alanda, çağlar ötesine ulaşılmıştır.

Şüphesiz, insanın hem kendini olgunlaştırma ve hem de sanatta olgunlaşma süreci sona ermemiştir. O hâlâ, bazen büyük bazen de küçük adımlarla ilerleyişini sürdürmektedir.

Fakat yükselmiş duyguların toplumun diğer kesimlerine de daha çok ulaşması için sanatın yaygınlaşması gerekir. Bunun da yolu, halkın görebileceği, ulaşabileceği hatta kullanabileceği eserlerde sanatı özümsemesidir. Bu bir yapıda da olabilir, giysideki bir nakışta da, yemek yediği tabakta da...

Çünkü göz gördükçe incelir; göz gördükçe, gönül ilahi gücün büyüklüğünü idrak edebilir.

İşte onun için ışığı alnında hisseden sanatçı, sanatını halkla buluşturmalıdır. Bunun da günümüzdeki yollarından biri sergilemedir.

Fatih Belediyesi olarak biz de insanın bu uzun olgunlaşma yolculuğuna katkıda bulunmak için, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde, Klasik Türk Sanatları Vakfı işbirliği ile günümüz ustalarının elinden çıkan klasik sanat eserlerini ve bu eserlerin modern yorumlarını, Yeditepe Bienali adı altında halkımızla buluşturmaya karar verdik. "Ehl-i Hiref" (Hüner-Sanat ustaları) ana başlığı ve "Çiçeğin Her Hali", "Kuş Misali", "İstanbul'a Dair", "Mekândan Taşanlar", "Kusursuz Tekrar" alt başlıklarında; 31 Mart-15 Mayıs tarihleri arasında 45 gün boyunca Fatih'te gerçekleşecek olan bienalimizde sanatçıların elinden çıkan eserleri, 21 ayrı mekânda görülecektir.

Toplumun her kesiminden insanı sanatla buluşturacak olan Yeditepe Bienali'miz; şüphesiz önce gözümüze, sonra zihnimize ve nihayet yüreğimize hitap edecek. İşte yüreğe ulaşan sanat artık orada büyüyecek ve bizleri kendi sanat yolculuğumuza götürecektir.

Ve insanın zamanda ve sanatta yolculuğu da hamlıktan, pişmeye; yanmaktan hiçliğe yani Yüce Yaradan'a doğru; evrile evrile ilerleyecektir.

Dileriz, Yeditepe Bienali'mize teşriflerinizle, insan-ı kâmil yolculuğunuzu sanatla zenginleştirir ve kendi hiçliğinize doğru, anlamlı bir adım atarsınız.

En derin saygı ve sevgilerimle,

Yeditepe Bienali

Tarihi bilmek demek, millî kudret ve millî kusurları bilmek demektir. Buna göre yol almak, yön vermek, hangi tohumdan neyin yeşereceğini bilmek, başka hiçbir şeyle kazanılamayacak bir kudrettir. 1400'ü aşkın yıllık evrensel bir medeniyetin rüzgârını, son bin yıldır Anadolu'da estirenler olarak bu esintiyle taşınan tohumların dünyanın dörtbir yanında nasıl boy verdiğini biliyoruz. Oluşturduğumuz düşünce ve sanat birikiminin, insanlık tarihinin kültür birikimi içinde nasıl büyük bir değer sahibi olduğunu, nasıl geniş bir yer tuttuğunu klasik sanatlarımızı merkeze alarak hazırladığımız bienalle bir daha hatırlatmak ve qöstermek istiyoruz.

Yeditepe Bienali gibi bir organizasyonu yapmak, kültür sanat alanında İslâm coğrafyasının öncüsü olan Türkiye'ye yakışırdı, yakıştı. Tema olarak belirlediğimiz "Ehl-i Hiref" geçmişte nasıl devlet tarafından himaye ediliyorsa bugün de bu temayı çalışan bu çağın ehl-i hirefini Cumhurbaşkanlığı himaye ediyor. Millî kudretin bir resmi ve remzi olarak Yeditepe Bienali'ni himayelerine alan kıymetli Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, bizimle bu yolda iş birliği yapan Fatih Belediyesi ve değerli başkanı Mustafa Demir'e ve eserleriyle bienali zenginleştiren, bu ilke beraberce imza attığımız sanatkârlara, bize maddi manevi destek ve katkı veren tüm kişi, kurum ve kuruluşlara teşekkürlerimizi sunar, Klasik Türk Sanatları Vakfı olarak böylesi bir güzelliğin içinde olmaktan dolayı duyduğumuz memnuniyeti ve gururu sizlerle paylaşmak isteriz.

Ahmet Özel Klasik Türk Sanatları Vakfı Başkanı

Küratör'den Geleceğin Geleneği

Yeditepe Bienali'nde, ihtiyaca binaen ya da kıymete mahsus bir sanat felsefesine sahip olan medeniyetimizin, bugünün sanatları ve sanatçılarındaki yankısını bir bienal yapısı içinde görmek istiyoruz zira sanatlarımızın içeriği, bienallerin atmosferinde oluşan metafor yüklemeleri açısından çok zengin.

Düne bakıp bugünü okuyarak yarını tasarlamak formülünün sanat alanında uygulanabilir olup olmadığını, uygulandığında gelinen noktayı, kemâlini bulan ve yeni bir tarz geliştirmenin neredeyse imkânsız hâle geldiği düşünülen sanatlarla, her gün yeni bir tarz kazanabildiği düşünülen sanatların yan yana geldiğinde oluşturacakları manzarayı beraberce seyretmeliyiz. Çünkü bu birliktelik "çok renklilik" yahut "zenginlik" tabirlerinin tanımlamaya yetmeyeceği, herkesin tasavvurunun ötesinde bir bütünü gözler önüne seriyor. Hepsi bir şekilde birbirine değen, birbirini çoğaltarak güzelleştiren ve bu güzellikte bulduğu kemal ile "klasik"leşen kadim sanatlarımız, bu çağın diğer sanatlarını da koluna takarak bir bienalde buluşuyor. Bu buluşmanın geleceğin geleneğini sorgulayan, çözümler arayan, terminolojiyi tekrar gözden geçiren bir tür laboratuvara dönüşmesini hedefliyoruz.

Yeditepe Bienali; görme ve gösterme estetiğinin çağlar boyu değişe dönüşe bugün aldığı hâl ve bu hâlin gerektirdiği farklılıkları kuşanarak, gelenekli sanat kültürümüze katma değer üretmek, güncel sanat dilini genetik kodlarımız ile konuşabilmek adına geniş bir zemin oluşturacak. Sanatta yerel arayışlara önem veren yeni sanatkârların yetişip gelişmesine imkân sağlayarak millî sanat duruşuna ve devlet sanat politikasına da katkı sağlayacaktır.

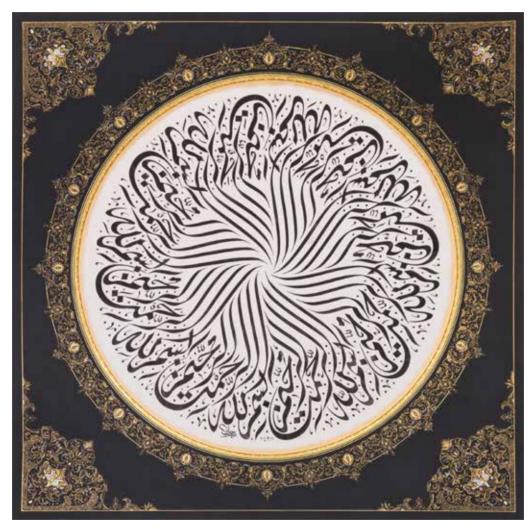
Yeditepe Bienali, kültürümüzün zaman içinde türlü sebeplerle temas ettiği komşu kültürlerin sanat faaliyetleri ile köprü kurarak Klasik Türk Sanatları'nı ve onların güncel yorumlarını özgün teknikler ile sergilemeye odaklanan uluslararası bir platform. Farklı sanat disiplinleri, farklı gelenek kuralları ile yetişen sanatkârların ortak bir başlıkta ürettikleri eserlerin boy göstereceği bu platformda ülkemizin sahip olduğu kültürel, sosyal, sanatsal değerler dünya halkları ile paylaşılacaktır.

Birbirinden bağımsız sanat eserlerinin hep bir ağızdan söylediği şarkıdır Yeditepe Bienali. Bu söylenen şarkının koro şefliğini yani küratörlüğünü yapıyor olmak, korodaki bütün seslerin rengini ve yapısını bilerek, bu şarkıyı dinleyecek olanların kulaklarına kusursuz bir düzenekle ulaştırmayı qerektiriyor. Biz elimizden geleni yaptık, şimdi siz şarkıya kulak verin...

Serhat Kula Yeditepe Bienali Küratörü Eserin Adı: Anahtar / Besmele-i Şerif

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş

Hat: Hasan Çelebi Eserin Ebadı: 130x130 cm

Anahtar

Besmeleler dizildi, devran döndü. Sağdan sola eğilip birbirine yaklaştı harfler. Mim Be'ye fısıldadı sırrını. Mağarada Ebubekir'in kalbine nakşedilen zikir halkasına katıldı besmeleler. Elifler uzandı merkeze, lamlar da peşinden. Hepsi boyunlarını bir yana büküp hu çekerek döndüler bu girdabın içinde. Yer zangırdadı. Kalp vurdu. Harfler omuz omuza bu halkaya katıldıklarında anlam buldular. Ademin ilk ayeti, şafaksız gecelere derman, Hûda'dan kuluna himmetti besmele. O gün bu gün hayırlı şeylere besmeleyle başladı müminler.

Ezelden beri her işin anahtarı olan bu cümle seksen yaşındaki hattatın kalbinden düştü aharlı kâğıda. Yılların emeği değildi onları zikir girdabına dahil eden. Hasan Hoca'nın teslimiyeti ve sevdasıydı.

6

F. Hande Topbaş

1971 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Hande Topbaş, Kadıköy İmam Hatip Lisesi'nden sonra Newport Davranış Bilimleri eğitimini tamamladı. Çocukluk yıllarında annesinin tuvalinden çıkan resimler, ninesinin anlattığı masallar ve babasının açılmayı bekleyen bavulu Onun sanatsal gelişimine yol gösterdi. On iki yaşında bir yaz tatilinde tanıştığı Nilüfer Kurfeyz'den kısa bir tezhip dersi aldı. Aldığı derslerin etkisinden yıllarca kurtulamayıp, 10 yıl sonra 22 yaşında Nilüfer Kurfeyz'den düzenli olarak Tezhip dersleri almaya başladı. Daha sonra Zehra Durmuş'un derslerine katılan sanatçı aynı zamanda Ali Ural'ın yazarlık derslerini de aldı.

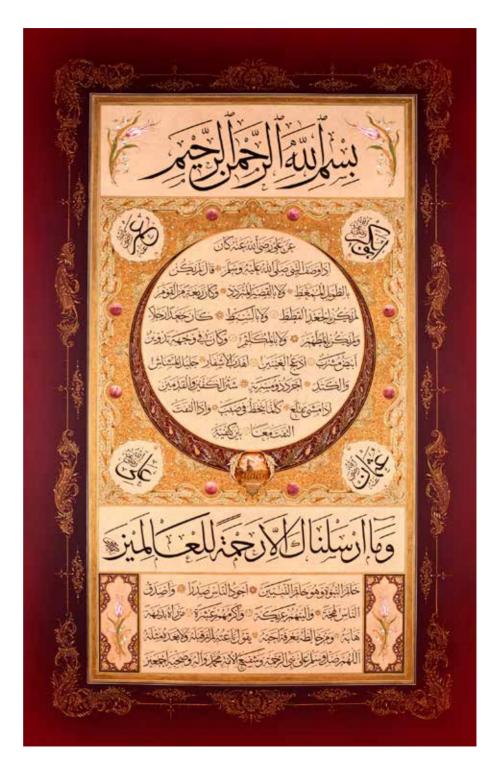
Karabatak, Genç ve Nihayet dergilerinde sanat ve gezi yazıları yayımlandı. Kuş Uçar Kervan Geçer, Bir Şehrin Sustuğunda isimli iki kitabı basıldı. 2017 yılında gezi dalında ESKADER Edebiyat Ödülü'nü alan Topbaş, yazı ve Tezhip çalışmalarına devam ediyor.

Eserin Adı: Özlem / Hilye-i Şerif Sanatçı Adı: F. Hande Topbas

Hat: Ferhat Kurlu Eserin Ebadı: 140x80 cm

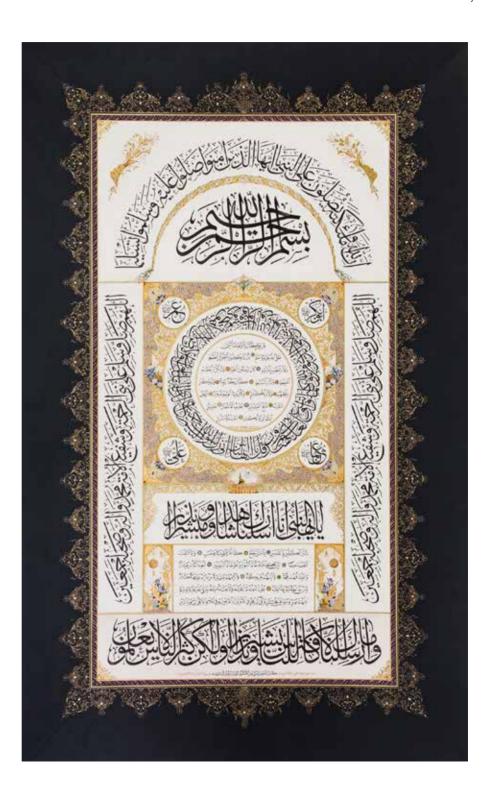
Özlem

Kaybetmek korkusuyla titredi Fatıma. Ali'nin avucuna bir damla vas düstü ve kelimelerle cizildi Hz. Muhammed'in silueti. Kimse onu resmetmeye cesaret edemedi. Hz.Peygamber'in izniyle başladı bu sanat. Cepte saklanan hilyeleri levha haline getirdi Hafız Osman. Hz. Muhammed'i anlatan beyitleri yazmak onurdu hattat icin. Yazılar celî sülüse dönüşürken heybetlendi ama çizilen şemail hep ona aitti. Tezhip entarisiydi sarıp sarmalayan. Şiirsel dille yazılıp altınla bezenen levhalar Osmanlı eseriydi. Evin en nadide köşesine asılan Hilye-i Şerif'in üstü örtülürdü edeben ve ailenin büyüğü üstünü açtığında hürmetle seyrederdi herkes. Hilalin icinde Hz. Muhammed'in nuru parlardı. Selamlarına karşı her zaman yaptığı gibi bütün vücuduyla dönüp selamlardı ev ahalisini. Yaşlı adam örtüyü kapamadan önce gülyağı sürerdi levhanın köşesine. Bir damla ona, bir damla kırışık ellerine.

Eserin Adı: Özlem / Hilye-i Şerif Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş Hat: Cemali Gündoğdu Eserin Ebadı: 160x106 cm

Eserin Adı: Öğüt / Ayet-i Kerime / Nahl 90

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş Hat: Halil İbrahim Umuç Eserin Ebadı: 94x100 cm

Öğüt

Ne güneş ne de ay, bu sefer kürenin içine Rabbin öğütleri saklandı. Kamış kendinden emin, ağır ağır ilerledi aharlı kâğıdın üstünde. Elif ve Nun'u bulan ayeti okudu. Emr olunanı da nehy olunanı da duydu kul ve bir kıvılcım düştü kalbine. Müzehhibin araladığı sekiz pencereden mübarek beldeler göründü. Mekke'de gelen emir Medine'de, Mescid-i Aksa'da, Süleymaniye'de okunurken dinleyenin yüzüne çölün rüzgârı değdi.

Kul Amenna ve Saddakna, dedi...

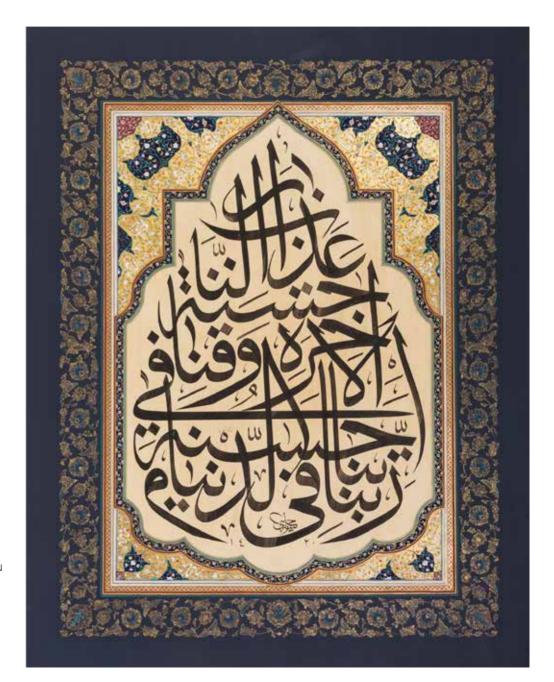
İnandık ve tasdik ettik...

Eserin Adı: Gözyaşı / Ayet-i Kerime / Bakara 201

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş

Hat: Hasan Çelebi Eserin Ebadı: 102x82 cm

Gözyaşı

Noktayla başladı yazı ve bu noktadan doğdu bütün harfler. Hattat kalemin ucunu eğik kesip boynunu büktü sonra şakkedip çatlattı ve konuş, dedi kaleme. Nokta ağladığında bıraktığı izdi Elif. Yazı mana âleminde yol alırken Elif'ler kıvrılıp bükülerek harfleri oluşturdu ve sonsuzluğun kapısı aralandı. Bilen manasında, bilmeyen yazının derinliklerinde kayboldu. Aşkın yansımasıydı hat. Anlam sanata dönüşürken sabır ve tutku derin bir yoldan geçti. Basiret sahipleri başı ve sonu gözeterek hem dünyada hem ahirette iyilik istediler Allah'tan. Bir nokta daha düştü kâğıda ve kalem secdeye koydu alnını.

Eserin Adı: Su yüzü Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş Ebru: Hikmet Barutçugil Eserin Ebadı: 78x57 cm

Su yüzü

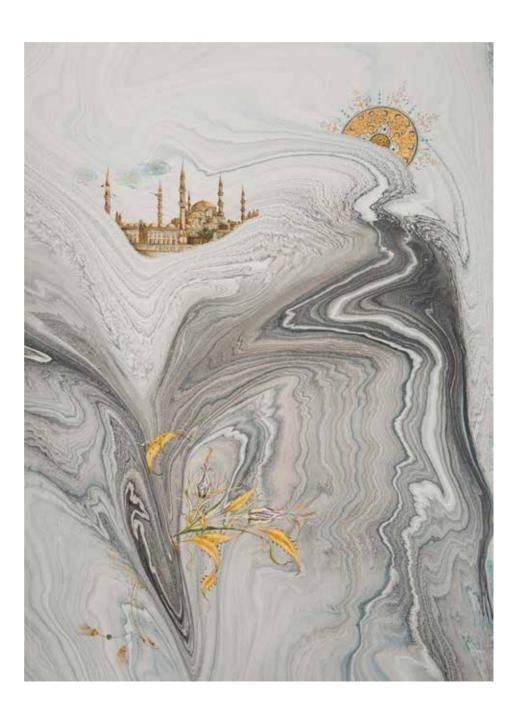
Tefekkür teknesinin başına geldi ebruzen. Aklıyla dokunmadı boyalara, suya öd katıp yüzdürdü topraktan aldığı renkleri. Fırcanın ucundan damla damla düştü mavi, sarı ve siyah, sonra fikriyle karıştırıp bilmediği, daha önce kimsenin denemediği bir desen çizdi suya. Kâğıdı tekneden çekerken heyecanlandı, bir an nefesini tutup kapadı gözlerini. Ne o ne de başkası aynı ebruyu bir daha yapamadı. Sonsuzluğu içinde barındıran ebru Âdem gibi çamurlu bir sudan doğdu. Sadece müzehhip gördü dalgalardan yükselen Anka kuşunu, minareye düşen güneş ışığını ve mihracenin denize attığı yakutu... Nedendir bilinmez kâğıdı iki parçaya

Nedendir bilinmez kâğıdı iki parçaya ayırdı zanaatkar. Bir yanda dağlar tepeler diğer yanda akan bir nehir. Simurg dalgalardan yükselirken döküldü tüyleri ve her birinden binlerce yıl önce yok olmuş kuşların gölgesi yükseldi.

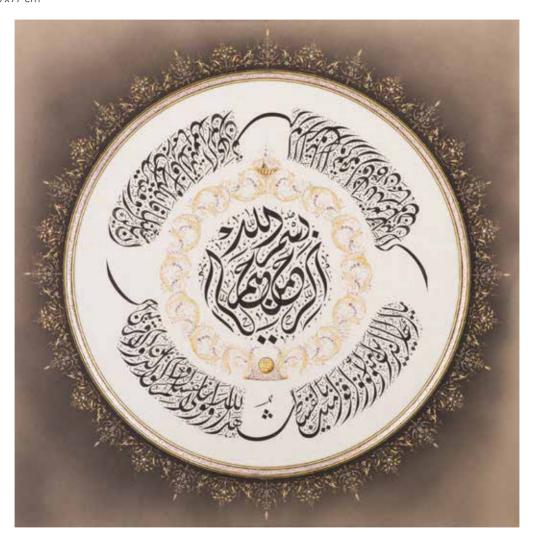

Eserin Adı: Su yüzü Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş Ebru: Hikmet Barutçugil Eserin Ebadı: 78x57 cm

Eserin Adı: Adalet / Ayet-i Kerime / Nisa 135

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş Hat: Yaşar Ahmet Arpacı Eserin Ebadı: 97x97 cm

Adalet

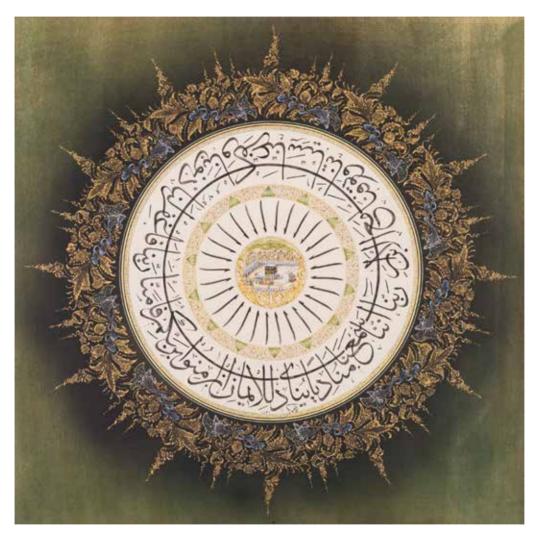
Dicle'den gelen kalem İstanbul'da ıslah edildi. Mürekkep, kamışı takip eden bir gölgeydi, kâh gecenin karası kâh sisin esrarı. Dîvânî yazı Osmanlı'ya aitti. Gizemi ve saltanatı seviyordu. Kalem genişledi. Kelimeler istife dizildiğinde tezyînî işaretler ve minik noktalarla nazlı bir gelin gibi süslendi. Tüllerin ardında sürmeli harfler su olup aktı ve kayalardan aşağı çağlayarak döküldü. Sarayın eli değmişti bir kere, bakan bir daha baktı ve bu uyarıyı okuyanlar "Allah için şahitlik edenlerden oldular." O gün kürenin içine saklanan besmele girdap oluşturarak döndü. Resul'ün yazışmaları, Süleyman'dan Belkıs'a giden mektup, dünyaya gelen her çocuğun ilk besmelesi bir görünüp bir kaybolurken nur, altın desenlere dönüşerek ayetin ötesine uzandığında kimse hattatın imzasını bulamadı...

Eserin Adı: İşittik / Ayet-i Kerime / Âli İmrân 193

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş Hat: Fatma Zehra Ülker Eserin Ebadı: 80x80 cm

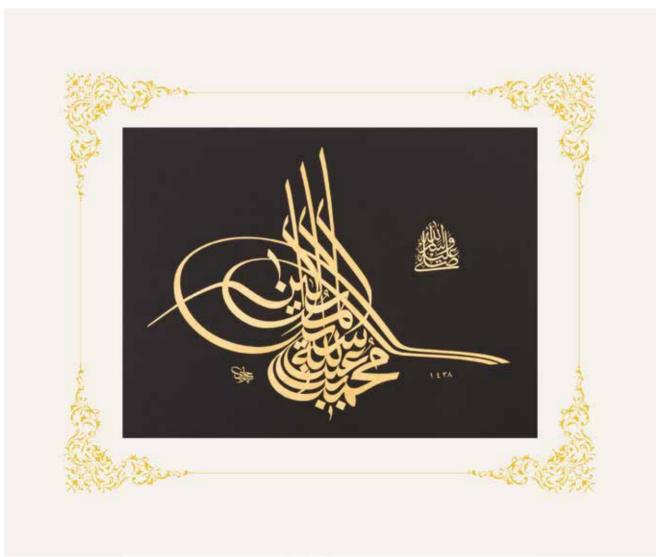

İsittik

Çağrıyı duyanlar iman edip ok ok, elif elif, yöneldiler Kâbe'ye. Revaklar dikildi, revaklar yıkıldı. Gruplar halinde döndüler Kâbe'nin etrafında. İhramları tülden birer duvak gibi dalgalandı arkalarından. Altın hatailer ve yapraklar sarıp sarmaladı tavaf edenleri. Bin mırıltı bir duaya dönüştüğünde Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört, canımızı iyilerle beraber al, diyerek ayrıldılar bu diyardan.

Eserin Adı: Peygamber Tuğrası Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş

Hat: Hasan Çelebi Eserin Ebadı: 100x110 cm

Peygamber Tuğrası

Bir damla bal, birkaç yaprak altın saatlerce ezildi parmak uçlarında. Fırçaya yoldaş olmak kolay değildi. Tuğra çekildi ok ok, mızraklar yükseldi, tuğlar dalgalandı, son kez vurdu kös. Bütün bu şaşaa, tuğraya gizlenen adı sonsuzluğa taşımak içindi. Altın gecenin karanlığına değdiğinde nurdan bir iz bıraktı arkasında.

Peygamber tuğrasına yaklaşmaya haya etti bezemeler. Çerçeveyi aşıp duvara yaslandıklarında alev alev yandılar. Güneşin temsilcisiydi altın, ne toprak ne de su söndüremedi ateşini.

Eserin Adı: Meşk / Ayet-i Kerime / Yasin 82

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş

Hat: Davut Bektaş

Meşk

Müzehhib âşık oldu.

Harflerin arasında kaybolduğu bir vecd haliydi. Kalem ve fırça eline değmeden çok önce belirdi desenler, şükûfelerin arasından yükseldi yeşil kubbe. Fırça Nun'dan ayrılırken yer sarsıldı, gök gürledi. Ve cennet bahçesinden havalanan kuşlar belirdi minyatürde. Sanatkâr rumi oldu, bulut oldu, sis oldu, sonra revaklara değdi parmakları. Medine'nin kokusunu duyduğunda bir Ah, Çekti. Her umman bir Nun'du ve kalemin yazdıklarından ibaretti kâinat.

Eserin Adı: Yansıma / Ayet-i Kerime / Hadid 4

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş

Hat: Hüseyin Kutlu Eserin Ebadı: 67x62 cm

Yansıma

Kef elini açıp dua etti ve avucundan yükselen besmeleyi sarıp sarmaladı hilal. Yansımasını gördü karşısında. Aynada beliren siluetini. Anne karnında birbirine dolanan iki kardeş gibi sarıldılar. Biri ne derse diğeri aynısını tekrarladı. "Yalnız değilsin. O her zaman yanında."

Ezelden ebede kadar benimleydi. Anneme dokunmadan çok önce bilinmeyen bir zamanda, ilk ve son nefesimde, çocukken saklandığım masanın altında, fırtınada kaybolan gemide, unutulan hastanın yarasında. Nerede olursak olalım benim, senin, onun yanındaydı.

Eserin Adı: Yöneliş / Namaz Sureleri Sanatçı Adı: F. Hande Topbas

Hat: Mehmet Memiş Eserin Ebadı: 130x52 cm

Yöneliş

İnsanoğlu daha ilk günden kayalara resmetti gördüklerini. Asırlar içinde değişti çizgiler. Kemiğe, deriye işlenen sert ve köşeli semboller yumuşadı, kıvraklaştı, raks etti kağıtla buluştuğunda. Hattatların süzgecinden geçip şekil buldu elif, lâm, ra. İbni Mukle meşk yazısını sekiz, on kaleme indirip ilk defa harfleri dairelerle ölçse de yazı kamışındı. Elif ezelden çıkmıştı yola Adem'in kalbinde, okuma yazma bilmeyen peygamberin dilinde. Resul hattatın eline yumuşakça dokundu vahiy yazılırken. İşte o gün sanat iman kazandı. Kitap ister cezm ile ister meşk ile yazılsın tek harf oynamadı yerinden.

Hattat ilk emre uydu. Okumak için yazdı. Cebrail'in Ramazan'da Hz. Muhammed'e öğrettiği gibi Levh-i Mahfuz'daki sıralarına dizildi sureler...

Eserin Adı: Son Nefes / Kelime-i Tevhid

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş

Hat: Ali Toy

Eserin Ebadı: 53x91 cm

Son Nefes

Gökyüzüne yazıldı Kelime-i Tevhid. Âdem görür görmez şehadet etti. Lâ ilâhe, şirk putları kırıldı; İllallah, sadece O kaldı temizlenen kalpte. İlk Âdem'in dudaklarından döküldü Muhammed'in (s.a.v) adı. Yeni doğan bebeklerin kulağına fısıldanan bu söz kalbe vurulan bir nişane, Müslümana yakışan son nefesti. Doğrulukla içten söylendiğinde göklerden ağır geldi mizanda.

Harfler asılı kaldı havada, yalın ve sade. Talik Osmanlıca'ya diğer yazılardan daha çok yakıştı. Bütün yazılar öne eğildiğinde o sırtını arkaya dayayıp sınırları aştı. Farklıydı, zarif görüntüsünün altında sessizdi harfler. Gökyüzüne salınmış yıldızlar kadar sessiz.

1

Eserin Adı: İhsan / Ayet-i Kerime / Kasas 77

Sanatçı Adı: F. Hande Topbaş

Hat: Hasan Çelebi Eserin Ebadı: 80x87 cm

İhsan

İs kağıtla buluştuğunda tamamlandı yolculuğu. Hattat Elif'e bakarken görmedi açılan tüneli. Küçük kız harflerin karasında uçan cennet kuşlarına dokunmak istediğinde Vav'ın gözünü tutan melekler gülümsedi ona. Medine'den yola çıkan kervanın yükü bilgelikti. Tacirlerin beyaz entarileri çöle sürtündükçe toz bulutu yükseldi. Kum tanecikleri elifin kuyruğundan süzülüp altına dönüştü ve sarıp sarmaladı âyeti.

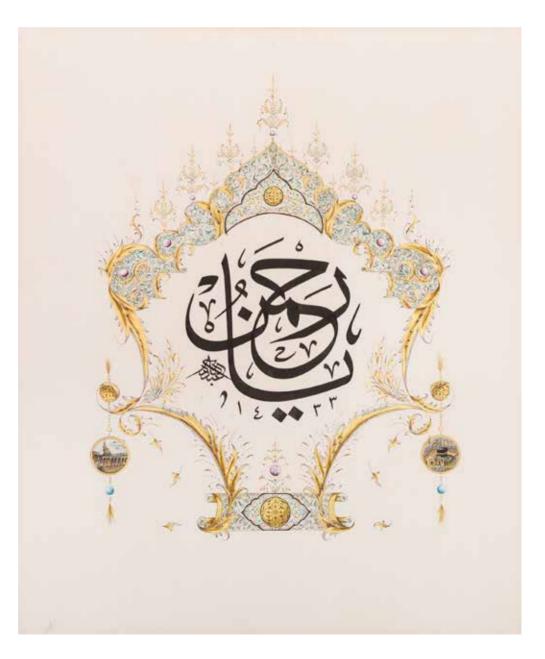
Sin ve Kef gecenin içinde kaybolurken "Allah'ın iyilik yaptığı gibi sen de iyilik yap" ayetini duyanlar kimseye görünmeden avuçlarındakini sadaka taşlarına bıraktılar. Semadan inen söz yüceydi. Kâğıt titredi, kamış gıcırdadı ve is renkleri yok ettiğinde sadece günahsızlar gördü açılan kapıları.

Eserin Adı: Merhamet / Ya Rahman Sanatçı Adı: F. Hande Topbas

Hat: Erol Dönmez Eserin Ebadı: 64x56 cm

Merhamet

Rahman, ezelden sonsuza kadar bütün varlıkları kucaklayan bu Esma sadece Allah'a aitti. Kula verilse ağır gelir, dağları eritirdi. Ondan başka kimse anılmadı bu sıfatla. Fakiri doyuran, güçsüzün elinden tutan Rahman adından feyz aldı. İçinde rahmet izi bulunmayan bir varlık gelmedi dünyaya. Ümitsizliğe düşmeyi engelleyen bir lütuftu Rahman. Bir taçla süslenmeliydi bu isim, dua eden kollar yaprağa dönüşüp uzanmalıydı Ona. Sonsuzluğa ithaf gökyüzünün rengi sarmalıydı etrafını. Her hatai desenine doksan dokuz Esma'dan birini üflemeliydi müzehhip, sadece o bilmeliydi adlarını.

Eserin Adı: Yol / Dua Sanatçı Adı: F. Hande Topbas

Hat: Hasan Çelebi Eserin Ebadı: 68x90 cm

Yol

Bir kapı açıldı, sonra bir tane daha. Hangisinden geçecek bilemedi.

En güzeli kaleme almak için başladı yarış. Padişahlar bu yolda meşk etti, hokka tuttu. Yakut birdenbire hattın zirvesine oturmadı, adım adım ulaşıldı mükemmele. Hocalarının yolundan ilerledi hattatlar. Alemdağ'da Yakut'un yedi kıtasına sarılıp uzlete çekildi Şeyh Hamidullah. Harflerin mükemmellerini tek tek ayıkladı. Bir an geldi kamış ilerlemedi kâğıtta. Hızır elinden tutmasaydı yol alabilir miydi? Hocanın arkasından gölge gibi ilerledi öğrenciler. Bir dua gizlendi hattatın yazısına. İki keşide alt alta çekildiğinde kapılardan biri kapandı. Sadece hayır kapısıydı açık kalan.

Letafet

Ne masadaki mumun gölgesi vardı ne odadaki nefesin sahibi. Aşk olmadan silikti harfler. Gönülden baktığında netleşti. Bir Elif çekti ve nefesini verdi. Huuu. Bir Te belirdi ve Ye'nin kuyruğu dönüp kendini bulduğunda tamamlandı yazı. İslam sanatlarının ilkelerinden biriydi letafet. Olgunluğu ararken hayal gücünün verdiği zenginlik içinde tefekküre dalmak. Kaleme dokunduğunda kâğıt ile mürekkebin arasındaki bağı hissetmek, gönül gözüyle bakmak, düşünmek, meşk etmek. Murat görünene bakıp görünmeyene ulaşmaktı.

BİENALE KATKI VERENLER

